

Nr 33.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag i anledning av Sveriges anslutning till de internationella konventionerna angående godsbefordring å järnväg samt angående befordring å järnväg av resande och resgods; given Stockholms slott den 6 februari 1925.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag i anledning av Sveriges anslutning till de internationella konventionerna angående godsbefordring å järnväg samt angående befordring å järnväg av resande och resgods.

GUSTAF.

Torsten Nothin.

Förslag

till

Lag

**i anledning av Sveriges anslutning till de internationella konventionerna
angående godsbefordring å järnväg samt angående befordring å järnväg
av resande och resgods.**

Sedan Vi för Sveriges del anslutit Oss till de uti Bern den 23 oktober 1924 avslutade internationella överenskommelserna angående godsbefordring å järnväg samt angående befordring å järnväg av resande och resgods, förordnas härigenom som följer:

1 §.

I denna lag äro under benämningarna den internationella konventionen angående godsbefordring å järnväg samt den internationella konventionen angående befordring å järnväg av resande och resgods sammanfattade samtliga den 23 oktober 1924 i Bern träffade internationella överenskommelser angående godsbe-
fordring å järnväg samt angående befordring å järnväg av resande och resgods, så ock ändringar eller tillägg, som kunna komma att ske i nämnda överenskommelser.

Med järnväg förstås i denna lag sådant transportföretag inom eller utom riket, å vilket bestämmelserna i de internationella konventionerna angående godsbe-
fordring å järnväg eller angående befordring å järnväg av resande och resgods hava avseende.

2 §.

Äger innehavare av utländsk järnväg hos innehavare av svensk järnväg fordran, som grundar sig på bestämmelserna i de internationella konventionerna angående godsbefordring å järnväg eller angående befordring å järnväg av resande och resgods, eller finnes här i riket rullande materiel, som hör till utländsk järnväg, må sådan fordran eller materiel ej utmätas eller beläggas med kvarstad, med mindre åtgärden sökes på grund av dom eller beslut av domstol i den stat, till vilken den utländska järnvägen hör.

Vad nu är stadgat om rullande materiel gäller även all i sådan materiel befintlig, järnvägen tillhörig egendom.

3 §.

Har innehavare av järnväg på grund av bestämmelserna i de internationella konventionerna angående godsbefordring å järnväg eller angående befordring å järnväg av resande och resgods utgivit skadestånd, och vill han söka sitt återlös innehavare av andra järnvägar, vare, där någon av sistnämnda järnvägar är belägen här i riket, berättigad att instämma samtliga svarande till den domstol, under vilken den svenska järnvägens innehavare lyder. Äro flera svarande, som lyda under olika domstolar här i riket, stämme käranden till den av dessa domstolar han helst vill. Mål, som sålunda anhängiggöras, skall i hela dess vidd genom en dom avgöras.

Ej må i annat fall än nu är sagt tvist om anspråk, som grundas på nämnda konventioners bestämmelser, anhängiggöras här i riket mot innehavare av utländsk järnväg.

4 §.

Utländsk domstols beslut, varigenom på grund av bestämmelserna i de internationella konventionerna angående godsbefordring å järnväg eller angående befordring å järnväg av resande och resgods någon ålagts betalningsskyldighet eller annan förpliktelse, må här i riket verkställas, sedan stadfästelse å beslutet här meddelats.

5 §.

Ansökan om stadfästelse, som i 4 § sägs, skall göras hos Svea hovrätt.

Ej må stadfästelse meddelas utan så är, att enligt de i de internationella konventionerna angående godsbefordring å järnväg eller angående befordring å järnväg av resande och resgods stadgade grunder det tillkommit domstol i den stat, där beslutet meddelats, att målet upptaga, och att, enligt lagen i sagda stat, beslutet äger laga kraft och vid den tid, då ansökning om stadfästelse göres, fortfarande får därstädes verkställas.

6 §.

Vad i denna lag är stadgat skall ej utgöra hinder för tillämpning av förordningen den 15 juni 1861 (nr 35) om verkställighet av domar och utslag, meddelade av domstol i konungariket Danmark.

Genom denna lag upphäves lagen den 22 november 1907 (nr 114 s. 1) i anledning av Sveriges anslutning till den internationella godstrafikkonventionen.

Konungen äger förordna, när denna lag skall träda i kraft så ock när den skall upphöra att gälla.

---

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 16 januari 1925.*

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden THORSSON, OLSSON, NOTHIN,
HANSSON, LINDERS, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Nothin, anför efter gemensam beredning med chefen för kommunikationsdepartementet:

»I skrivelse den 21 april 1903 hemställde järnvägsstyrelsen om vidtagande av åtgärder för att åt Sverige bereda anslutning till de uti Bern den 14 oktober 1890 avslutade internationella överenskommelserna angående järnvägsgodstrafiken jämte de tilläggsöverenskommelser, som ingåtts den 20 september 1893, den 16 juli 1895 och den 16 juli 1898. På grund härav och då berörda anslutning påkallade vissa ändringar av gällande bestämmelser i allmänna lagen, avlät Kungl. Maj:t den 16 februari 1906 till riksdagen proposition (nr 54) med förslag till lag i anledning av Sveriges anslutning till den internationella godstrafikkonventionen. Sedan riksdagen i skrivelse den 12 april 1906 (nr 78) tillkännagivit, att nämnda proposition blivit av riksdagen bifallen, utfärdades lag i ämnet den 22 november 1907 (nr 114 s. 1), varjämte samtidigt förordnades att berörda lag skulle träda i kraft den 1 december 1907, med vilken dag den internationella godstrafikkonventionen blivit tillämplig å Sverige (jmf. Sv. förf. saml. 1908: 38).

På grund av de genom världskriget och fredsslutet inträdda förändringarna i de internationella transportförhållandena och därjämte på grund av tillkomsten av ett flertal nya självständiga stater inbjöd schweiziska förbundsregeringen samtliga i direkt spårförbindelse med varandra stående europeiska stater till en konferens i Bern år 1923 med uppgift att revidera omförmälda överenskommelser angående den internationella godstrafiken samt att, på grundval av ett utarbetat, mot den internationella godstrafiköverenskommelsen svarande förslag till internationell överenskommelse angående befordring av resande och resgods å järnväg, överlägga om avslutandet av en dylik överenskommelse. Den vid sist berörda konferens omarbetade internationella konventionen angående godsbefordring och det av samma konferens utarbetade nya förslaget till internationell konvention angående befordring av resande och resgods å järnväg jämte tillhörande slutprotokoll hava, med vissa av schweiziska förbundsrådet föreslagna modifieringar, för Sveriges del undertecknats vid en diplomatisk konferens i Bern den 23 oktober 1924. Vid sistnämnda konferens fastställdes också den

tid, inom vilken det vore önskvärt att såvitt möjligt konventionerna bringades till verkställighet, till den 1 juni 1925.

En översättning av de nya konventionerna torde i transsumt få vidfogas protokollet (bil. B och C).

De bestämmelser i den hittills gällande konventionen angående godsbefordring å järnväg, som givit anledning till förenämnda lag den 22 november 1907 i anledning av Sveriges anslutning till den internationella godstrafikkonventionen, hava till innehållet oförändrade, men med smärre ändringar i formen influ-tit i den omarbetade godstrafikkonventionen. I sin nya form hava de jämväl intagits i den nya konventionen angående befordring av resande och resgods å järnväg.

Ehuru således de nya konventionerna i huvudsak ej innehålla andra avvikelser från bestämmelser av allmän lags natur än de, som innehållas i lagen den 22 november 1907, lära dock vissa ändringar av samma lag icke kunna undvikas, därest ratificering av överenskommelserna för Sveriges del skall kunna äga rum. Lagen bör avfattas så, att den kommer att hänföra sig icke blott till den omarbetade godstrafikkonventionen, utan även till den nya konventionen angående befordring å järnväg av resande och resgods. Vidare är att märka, att enligt artikel 2 i båda de nya konventionerna med järnvägar likställas regelbundna automobil- och sjöfartslinjer, som i anslutning till järnvägslinjer utföra internationella transporter under ansvar av en kontraherande stat eller av en järnväg, som är upptagen å den i konventionernas artikel 58 omförmälda listan över de konventionerna underställda linjer. På grund härav bör i § 1 i lagen den 22 november 1907 definitionen å järnväg ändras så, att med järnväg, enligt lagens mening, förstås varje transportföretag inom eller utom riket, å vilket bestämmelserna i de internationella konventionerna angående godsbefordring å järnväg och angående befordring å järnväg av resande och resgods hava avseende.

Då de ändringar, som alltså böra vidtagas i 1907 års lag, hänföra sig till lagens samtliga paragrafer och även lagens rubrik bör lämpas efter det förändrade innehållet, har jag låtit inom justitiedepartementet utarbete förslag till helt ny lag i ämnet med rubriken *lag i anledning av Sveriges anslutning till de internationella konventionerna angående godsbefordring å järnväg samt angående befordring å järnväg av resande och resgods.*»

Föredraganden uppläser härefter berörda förslag av den lydelse bilaga A. till detta protokoll utvisar¹ och hemställer, att lagrådets utlåtande över förslaget måtte, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Oskar Adelson.

¹ Denna bilaga, vilken är lika lydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här ute slutits.

Internationellt Fördrag angående godsbefordring å järnväg

AVDELNING I.

Fördragets föremål och omfattning.

Artikel 1.

Järnvägar och transporter, å vilka fördraget äger tillämpning.

§ 1. Detta fördrag äger tillämpning på alla godssändningar, som inlämnas till befordring med direkt fraktsedel över en befordringssträcka, som berör minst två av de kontraherande staterna och som uteslutande omfattar linjer, upptagna å den enligt artikel 58 i detta fördrag upprättade listan.

§ 2. Från tillämpningen av detta fördrag äro dock undantagna:

1. Sändningar, vilkas avsändnings- och bestämmelsestationer äro belägna å en och samma stats område och som endast transitera en annan stats område:

a) om de linjer, över vilka transiteringen äger rum, trafikeras av en järnväg i avsändningsstaten;

b) eller om de linjer, över vilka transiteringen äger rum, icke trafikeras av en järnväg i avsändningsstaten, såvida de i transporten deltagande järnvägarna hava träffat särskilda överenskommelser, enligt vilka dessa transporter icke skola betraktas såsom internationella.

2. Sändningar mellan stationer i två grannstater, såvida transporterna å hela befordringssträckan utföras av järnvägar, som tillhöra den ena av dessa stater, och såvida avsändaren genom valet av fraktsedelsformulär påyrkar tillämpning av för dessa järnvägar gällande inhemsk trafikstadga samt icke någon av dessa stater gör invändning däremot.

Artikel 2.

Deltagande av andra transportföretag än järnvägar.

§ 1. Å den i artikel 1 nämnda listan kunna förutom järnvägar upptagas regelbundna automobil- och sjöfartslinjer, som i anslutning till järnvägslinje utföra internationella transporter under ansvar av en kontraherande stat eller av en järnväg, som är upptagen å listan.

§ 2. De transportföretag, som trafikera dylika linjer, äro underkastade alla de förpliktelser och åtnjuta alla de rättigheter, som åligga och tillkomma järnvägarna enligt detta fördrag, dock med förbehåll för sådana avvikelser, som äro nödvändiga på grund av det olika transportsättet. Dessa avvikelser få dock icke innebära ändring av de i detta fördrag fastställda ansvarighetsbestämmelserna.

§ 3. Envar stat, som önskar låta å listan upptaga sådan linje, som nämnes i § 1, är pliktig att låta offentliggöra de i § 2 nämnda avvikelserna på samma sätt som är föreskrivet i fråga om taxorna.

AVDELNING II.

Om fraktavtalet.

Kapitel I.

Fraktavtalets form och villkoren för detsamma.

Kapitel II.

Fraktavtalets fullgörande.

Kapitel III.

Ändring av fraktavtalet.

Kapitel IV.

Säkerhet för järnvägens rättigheter.

AVDELNING III.

Järnvägens ansvarighet.

Sättet för framställandet av anspråk mot järnvägen.

Kapitel I.

Ansvarighet.

Artikel 26.

Järnvägarnas gemensamma ansvarighet.

§ 1. Den järnväg, som till befordring mottagit godset jämte fraktsedeln, ansvarar för transportens utförande över hela transportsträckan ända till dess godset utlämnas.

§ 2. Varje efterföljande järnväg inträder genom själva övertagandet av godset jämte den ursprungliga fraktsedeln i fraktavtalet, sådant detta är bestämt i

fraktsedeln, och ikläder sig därav härflytande förpliktelse, dock att med avseende å bestämmelsejärnvägen är att iakttaga vad i artikel 42, § 3 föreskrives.

§ 3. Järnvägens ansvarighet på grund av detta fördrag upphör å den i fraktsedeln angivna bestämmelsestationen, även om avsändaren angivit annan bestämmelseort. Vidarebefordring från bestämmelsestationen äger rum enligt vederbörande stats inhemska lagar och reglementen.

Artikel 27.

Ansvarighetens omfattning.

§ 1. I enlighet med bestämmelserna i detta kapitel är järnvägen ansvarig för den skada, som under tiden från godsets mottagande till befordring till dess det utlämnats uppstått till följd av att godset gått förlorat, minskats eller skadats eller till följd av att leveransfristen överskridits.

§ 2. Har godset gått förlorat, minskats eller skadats, är järnvägen fri från denna ansvarighet, såvida järnvägen visar, att skadan orsakats genom den förfogandeberättigades vållande eller något förfogande av honom, som icke föranletts av någon försummelse av järnvägen, eller genom godsets naturliga beskaffenhet (inre förstöring, avdunstning, bortdamning, vanligt läckage o. s. v.) eller ock uppkommit genom händelse av högre hand (force majeure).

§ 3. I fråga om skada, som uppstått till följd av leveransfristens överskridande, är järnvägen fri från ansvarighet, om den visar, att förseningen berott på förhållanden, som järnvägen varken kunnat undvika eller avhjälpa.

Kapitel II.

Anspråk, framställda i administrativ ordning och inför domstol. Förfaringsätt och preskription ifråga om tvister på grund av fraktavtalet.

Artikel 40.

Anspråk framställda i administrativ ordning.

§ 1. På fraktavtalet grundade anspråk, som önskas behandlade i administrativ ordning, skola skriftligen framställas hos vederbörande i artikel 42 angivna järnväg.

§ 2. Rätten att i administrativ ordning framställa anspråk mot järnvägen tillkommer de personer, som enligt artikel 41 äga rätt att instänna järnvägen till domstol.

§ 3. Framställes sådant anspråk av avsändaren, skall han förete fraktsedelsdubblotten. Framställes det av mottagaren, skall han förete fraktsedeln, såvida densamma till honom utlämnats.

§ 4. Fraktsedeln, fraktsedelsdubblotten och handlingar i övrigt, som vederbörande anser lämpligt att foga vid sin ansökan om ersättning, skola företes antingen i original eller i avskrifter, vilka, om järnvägen så fordrar, skola vara vederbörligen bestyrkta.

Vid slutlig uppgörelse av ersättningsanspråk kan järnvägen fordra, att fraktsedeln, fraktsedelsdubblotten eller efterkravssedeln företes i original för att för ses med påskrift om regleringen.

*Artikel 41.***Behörighet att instämma järnvägen till domstol.**

§ 1. Rätt att inför domstol mot järnvägen framställa anspråk på återbetalning av ett på grund av fraktavtalet erlagt belopp, tillkommer endast den, som erlagt betalningen.

§ 2. Rätt att inför domstol mot järnvägen framställa anspråk, som avser efterkrav (artikel 19), tillkommer endast avsändaren.

§ 3. Rätt att inför domstol mot järnvägen framställa andra anspråk på grund av fraktavtalet tillkommer:

avsändaren, så länge han jämlikt artikel 21 äger rätt att ändra fraktavtalet; mottagaren från den tidpunkt, då han mottagit fraktsedeln eller gjort gällande sina rättigheter enligt artikel 16, § 3.

Vill avsändaren instämma järnvägen till domstol, är han pliktig att förete fraktsedelsdubblotten. Kan han icke detta, äger han icke rätt att instämma järnvägen, såvida icke mottagaren bemyndigat honom därtill eller han företer bevis att mottagaren vägrat mottaga godset.

*Artikel 42.***Järnvägar mot vilka rättegång kan anhängiggöras. Laga domstol.**

§ 1. Rättegång angående återbetalning av ett på grund av fraktavtalet erlagt belopp kan anhängiggöras endast mot den järnväg, som uppburit det ifrågavarande beloppet.

§ 2. Rättegång angående efterkrav (artikel 19) kan anhängiggöras endast mot avsändningsjärnvägen.

§ 3. Rättegång angående andra anspråk på grund av fraktavtalet kan anhängiggöras endast mot avsändnings- eller bestämmelsejärnvägen eller den järnväg, å vilken den omständighet inträffat, varpå anspråket grundas.

Rättegång kan anhängiggöras mot bestämmelsejärnvägen, även om den icke mottagit godset.

Käranden äger rätt att välja mellan nämnda järnvägar. Denna rätt upphör så snart stämning delgivits.

§ 4. Såvida icke i avtal mellan staterna eller i järnvägarnas koncessioner finnes annorlunda bestämt, kan rättegång anhängiggöras endast vid rätt forum i den stat, till vilken den järnväg hör, mot vilken anspråket riktas.

Om ett järnvägsföretag trafikerar flera linjer med självständig förvaltning i olika stater, betraktas varje sådan linje med avseende å tillämpningen av denna paragraf såsom en särskild järnväg.

§ 5. Anspråk kan göras gällande även mot andra än i §§ 1, 2 och 3 nämnda järnvägar, såvida nämligen anspråket sker i form av genstämning eller invändning och framställes inför domstol, som har att avgöra huvudkäröålet på grund av samma fraktavtal.

§ 6. Bestämmelserna i denna artikel äga icke tillämpning å regressmål mellan järnvägarna, angående vilka föreskrifter lämnas i kapitel III av denna avdelning.

*Artikel 44.***Upphörande av på fraktavtalet grundade anspråk mot järnvägen.**

§ 1. Sedan godset mottagits, upphöra alla på fraktavtalet grundade anspråk mot järnvägen.

§ 2. Härifrån äro likväl undantagna:

1. ersättningsanspråk, i fråga om vilka rättsinnehavaren bevisar, att skada förorsakats med uppsåt eller av grov vårdslöshet från järnvägens sida;

2. ersättningsanspråk på grund av leveransfristens överskridande, såvida kravet framställles hos någon av de i artikel 42, § 3 nämnda järnvägarna inom en frist, icke överstigande fjorton dagar efter godsets utlämnande, utlämningsdagen icke inräknad;

3. ersättningsanspråk på grund av att gods minskats eller skadats:

a) om minskningen eller skadan jämlikt artikel 43 fastställts, innan den förfogandeberättigade mottagit godset;

b) om sådant fastställande, som bort ske enligt artikel 43, genom försummelse å järnvägens sida underlåtitis;

4. ersättningsanspråk på grund av sådana utifrån icke synliga skador, som fastställts sedan godset utlämnats, under villkor:

a) att icke undersökning av godset å bestämmelsestationen av järnvägen erbjudits den förfogandeberättigade;

b) att anhållan om fastställande enligt artikel 43 gjorts omedelbart efter skadans upptäckt och senast å sjunde dagen efter godsets utlämnande;

c) att rättsinnehavaren visar, att skadan uppstått under tiden mellan godsets mottagande till befordring och dess utlämnande;

5. anspråk å återbetalning av erlagda belopp eller efterkrav (artikel 19).

§ 3. Den förfogandeberättigade har rätt att, även sedan han mottagit fraktsedeln och betalat frakten, vägra att mottaga godset, så länge icke av honom begärd undersökning verkställts rörande de brister i godset, som han påstår förefinnas.

Förbehåll vid godsets mottagande äro ogiltiga, såvida de icke godtagits av järnvägen.

§ 4. Därest något eller några av i fraktsedeln upptagna kollin saknas vid godsets utlämnande, äger den förfogandeberättigade i det i artikel 16, § 1 nämnda kvittot, med beskrivande av dessa kolli, anmärka, att de icke blivit till honom utlämnade.

Artikel 45.

Preskription av anspråk på grund av fraktavtalet.

§ 1. Ersättningsanspråk på grund av fraktavtalet preskriberas efter ett år, såvida icke det belopp, som skall betalas, fastställts genom erkännande, förlikning eller dom.

Preskriptionstiden är likväl tre år i fråga om:

a) avsändarens anspråk å betalning av efterkrav, som järnvägen uppburit av mottagaren;

b) anspråk på grund av skada, som förorsakats med uppsåt eller av grov vårdslöshet;

c) anspråk på grund av bedrägeri, varom i artikel 38 sägs.

§ 2. Preskriptionstiden löper:

a) i fråga om anspråk å ersättning för minskning av eller skada å gods eller leveransfristens överskridande:

från den dag, då utlämningen skedde;

b) i fråga om anspråk å ersättning för förlust:

från den dag, då leveransfristen utgick;

c) i fråga om anspråk å betalning eller återbetalning av frakt, extra avgifter eller tilläggsfrakt eller i fråga om anspråk å rättelse av fraktbelopp på grund av att taxan oriktigt tillämpats eller räknefel föreligger:

från den dag, då frakten, extra avgiften eller tilläggsfrakten erlades, eller, om betalning icke erlagts, från den dag, då godset mottogs till befordring;

d) i fråga om anspråk på grund av efterkrav (artikel 19):

från 90:e dagen efter det att leveransfristen utgick;

e) i fråga om anspråk å betalning av utav tullmyndighet fordrad tilläggsavgift:

från den dag, då betalningsanspråket framställdes av tullmyndigheten.

I preskriptionstiden inräknas icke den dag, som här ovan angives såsom begynnelse-dag.

§ 3. Har ansökan om ersättning i administrativ ordning enligt artikel 40 skriftligen ingivits till järnvägen, avbrytes preskriptionen. Den löper ånyo från den dag, då järnvägen skriftligen avslagit ersättningsanspråket och återställt vid ansökningen fogade handlingar. Beviskyldigheten för att ansökan om ersättning ingivits eller att beslut därom tillställts vederbörande ävensom att handlingarna återställts åligger den som därå vill åberopa sig.

Senare ansökningar om ersättning avbryta icke preskriptionen.

§ 4. Med förbehåll för förestående bestämmelser gälla i fråga om avbrott av preskription lagar och reglementen i den stat, där anspråket framställts.

Artikel 46.

Förfallna eller preskriberade anspråk kunna icke göras gällande.

Anspråk, som jämlikt bestämmelserna i artiklarna 44 och 45 upphört eller preskriberats, kunna icke ens genom genstämning eller i form av invändning göras gällande.

K a p i t e l III.

Avräkning. Järnvägarnas regressrätt mot varandra.

Artikel 47.

Avräkning mellan järnvägarna.

§ 1. Varje järnväg, som vid godsets in- eller utlämning uppburit frakter eller andra av fraktavtalet härrörande fordringsbelopp, är pliktig att till andra i transporten deltagande järnvägar betala dem tillkommande andelar av dessa frakter och fordringsbelopp.

§ 2. Genom att överlämna godset till nästföljande järnväg förvärvar den överlämnande järnvägen rättighet att omedelbart debitera den mottagande järnvägen ett belopp, motsvarande den frakt och de fordringar i övrigt, som enligt fraktsedeln vila å godset vid dess överlämnande, dock att slutlig avräkning skall äga rum enligt § 1 av denna artikel.

§ 3. Avsändningsjärnvägen är ansvarig för den frakt och de övriga avgifter, som järnvägen underlåtit att uttaga av avsändaren, ehuru denne enligt fraktsedeln förklarar sig vilja betala, järnvägen dock obetaget att söka sitt åter av avsändaren.

§ 4. Utlämnar bestämelsejärnvägen godset utan att uppbära betalning för den frakt och de fordringar i övrigt, som vila å detsamma, är järnvägen ansvarig för betalningen av berörda frakt och fordringar, järnvägen dock obetaget att söka sitt åter av mottagaren.

*Artikel 48.***Regressrätt i fråga om ersättning för förlust eller minskning av eller skada å gods.**

§ 1. Järnväg, som enligt bestämmelserna i detta fördrag utbetalat ersättning för förlust eller minskning av eller skada å gods, äger enligt följande bestämmelser regressrätt mot de järnvägar, som deltagit i befordringen;

a) den järnväg, som förorsakat skadan, är ensam ansvarig därför;
 b) hava flera järnvägar förorsakat skadan, ansvarar varje järnväg för den skada, som förorsakats av densamma. Är i ett visst fall ett dylikt särskiljande icke möjligt, skall skadeersättningsbeloppet fördelas mellan järnvägarna enligt i mom. c) angivna grunder;

c) kan det icke visas, att skadan förorsakats av en viss eller vissa järnvägar, skall ersättningsbeloppet fördelas mellan samtliga de i transporten deltagande järnvägarna med undantag av dem, som kunna bevisa, att skadan icke förorsakats å deras linjer. Fördelningen äger rum i förhållande till antalet tariffkilometer.

§ 2. Är någon av järnvägarna på obestånd, skall den å denna järnväg fal-lande, icke betalda andelen fördelas mellan övriga järnvägar, som deltagit i transporten, i förhållande till antalet på transporten belöpande tariffkilometer.

*Artikel 49.***Regressrätt i fråga om ersättning för leveransfristens överskridande.**

§ 1. I fråga om ersättning för leveransfristens överskridande tillämpas de i artikel 48 meddelade bestämmelserna. Har det fastställts, att förseningen förorsakats genom oregelmässigheter å flera järnvägar, skall ersättningsbeloppet fördelas mellan dessa järnvägar i förhållande till omfattningen av det dröjsmål, som förelupit å de särskilda järnvägarna.

§ 2. De i artikel 11 av detta fördrag bestämda leveransfristerna skola på följande sätt fördelas mellan de järnvägar, som deltagit i transporten:

1. mellan två anslutande järnvägar:

a) expeditionsfristen delas i lika delar;
 b) befordringsfristen delas i förhållande till det antal tariffkilometer, som belöper på varje järnväg;

2. mellan tre eller flera järnvägar:

a) först äga den första och den sista järnvägen rätt att av expeditionsfristen tillgodoräkna sig vardera tolv timmar för fraktgods och sex timmar för ilgods;
 b) återstoden av expeditionsfristen samt en tredjedel av befordringsfristen fördelas lika mellan alla de i transporten deltagande järnvägarna;

c) de två övriga tredjedelarna av befordringsfristen fördelas i förhållande till antalet tariffkilometer på envar av dessa järnvägar.

§ 3. De tilläggsfrister, som en järnväg har rätt att tillgodoräkna sig, tilldelas denna järnväg.

§ 4. Den tid, som förflyter mellan godsets mottagande till befordring av den första järnvägen och leveransfristens början, räknas helt och hållet nämnda järnväg till godo.

§ 5. Förestående fördelning företages, endast såvida leveransfristen i sin helhet överskridits.

*Artikel 50.***Förfaringssätt i regressmål.**

§ 1. Den järnväg, mot vilken regressfordran enligt artiklarna 48 och 49 göres gällande, är icke berättigad att bestrida rättmätigheten av den betalning,

som verkstälts av den järnväg, som gör gällande regressfordran, såvida ersättningsbeloppet fastställts av domstol och järnvägen i fråga blivit vederbörligen instämnd samt varit i tillfälle att uppträda såsom mellankommande part i målet. Domstolen i huvudmålet fastställer med hänsyn till omständigheterna i målet tiden för stämmings delgivande och för utförande av talan såsom mellankommande part.

§ 2. Den järnväg, som vill göra gällande sin regressfordran, skall i en och samma stämning instämma samtliga de järnvägar, med vilka överenskommelse icke blivit träffad, vid äventyr att regressrätten mot de icke instämnda järnvägarna förfaller.

§ 3. Rätten skall genom en och samma dom avgöra samtliga vid densamma anhängiggjorda regressanspråk.

§ 4. De instämnda järnvägarna äga icke rätt till ytterligare regress.

§ 5. Det är icke tillåtet att förena regressmål med det egentliga ersättningsmålet.

Artikel 51.

Laga forum i regressmål.

§ 1. Enda lagliga forum i regressmål är domstolen å den ort, där den järnväg, mot vilken regress sökes, har sitt säte.

§ 2. Avser käromålet flera järnvägar, har kärandejärnvägen rätt att välja mellan de domstolar, som enligt föregående paragraf äro behöriga att i saken döma.

Artikel 52.

Särskilda överenskommelser i fråga om regress.

Det står järnvägarna fritt att i fråga om regressanspråk i allmänhet eller i ett visst fall träffa särskild överenskommelse angående regress.

AVDELNING IV.

Särskilda bestämmelser.

Artikel 53.

Tillämpning av inhemsk rätt.

I den mån föreskrifter saknas i detta fördrag, skola de för godstransport å järnväg i varje särskild stat gällande lagar och reglementen äga tillämpning.

Artikel 54.

Allmänna regler för processförfarandet.

Såvida icke genom detta fördrag annorlunda stadgas, skall i fråga om processförfarandet i alla tvister rörande transporter enligt fördraget lända till efterrättelse vad i sådant avseende finnes föreskrivet i lagen i det land, som processdomstolen tillhör.

*Artikel 55.***Verkställighet av domar. Kvarstad och utmätning. Ställande av säkerhet.**

§ 1. Domar, som på grund av bestämmelserna i detta fördrag blivit av vederbörlig domstol fällda, antingen efter det parterna förhandlat i målet eller tredskovis, och som enligt för domstolen gällande lagar få verkställas, skola gå i verkställighet i samtliga övriga kontraherande stater, så snart i vederbörande stat föreskrivna former iakttagits. Prövning av domens materiella innehåll må icke äga rum. Denna bestämmelse äger icke tillämpning å domar, som få verkställas, ändå att de ej vunnit laga kraft, ej heller å annan dom, för så vitt den ålägger kåranden att, emedan han tappat i målet, betala, förutom rättegångskostnad, ytterligare skadeersättning.

§ 2. Fordringar, som en järnväg på grund av en internationell transport har hos en annan järnväg, som icke tillhör samma stat som den förstnämnda, kunna icke beläggas med kvarstad eller utmätas annat än på grund av dom eller beslut av domstol i den stat, till vilken den fordringsberättigade järnvägen hör.

§ 3. En järnvägs rullande materiel och alla järnvägen tillhöriga och i denna materiel befintliga lösa föremål kunna icke beläggas med kvarstad eller utmätas inom annan stat än den, till vilken den ägande järnvägen hör, såvida icke kvarstaden eller utmätningen kommer till stånd på grund av dom eller beslut av domstol i sistnämnda stat.

§ 4. Ställande av säkerhet för gäldande av rättegångskostnader kan icke fordras i fråga om rättegång på grund av ett internationellt befodringsavtal.

---

*Artikel 57.***Centralbyrå för internationella transporter å järnväg.**

§ 1. För att underlätta och trygga tillämpningen av detta fördrag har en Centralbyrå för internationella järnvägstransporter upprättats, vilken byrå har till uppgift:

a) att mottaga meddelanden från samtliga kontraherande stater och från samtliga vederbörande järnvägar ävensom att bringa dylika meddelanden till övriga stater och järnvägars kännedom;

b) att samla, sammanställa och offentliggöra underrättelser av alla slag, som äro av intresse för det internationella transportväsendet;

c) att på parternas begäran avgöra tvister, som kunna uppstå mellan järnvägarna;

d) att underlätta dels utjämmandet av de ekonomiska mellanhavanden mellan de olika järnvägarna, som kunna uppkomma i följd av den internationella transporttjänsten, dels ock inkasseringen av utestående fordringar samt att trygga järnvägarnas förhållande i detta avseende till varandra;

e) att handlägga förslag till ändringar av detta fördrag och, då anledning därtill föreligger, föreslå sammankallandet av i artikel 60 omnämnda konferenser.

§ 2. Ett särskilt reglemente, som utgör Bilaga VI till detta fördrag, bestämmer Centralbyråns säte, dess sammansättning och organisation ävensom huru för dess verksamhet erforderliga medel skola anskaffas. Detta reglemente samt de ändringar däri, om vilka samtliga kontraherande stater överenskommit, skola hava samma giltighet och varaktighet som fördraget självt.

*Artikel 58.***Lista över linjer, som äro underställda fördraget.**

§ 1. Den i artikel 57 nämnda Centralbyrån skall upprätta lista över de linjer, som äro underställda detta fördrag och hålla densamma fullständig. För detta ändamål mottager byrån meddelanden från de kontraherande staterna angående införande eller strykande av järnvägslinjer eller i artikel 2 omnämnda transportföretag.

§ 2. En ny linjes inträde i den internationella transporttjänsten äger icke rum, förrän en månad förflutit från dagen för den skrivelse, varigenom Centralbyrån underrättat de övriga staterna om linjens införande å listan.

§ 3. Centralbyrån stryker en linje från listan, så snart den kontraherande stat, på vilkens begäran denna linje blivit införd å listan, underrättat byrån, att linjen icke längre är i stånd att uppfylla de förpliktelser, som fördraget ålägger densamma.

§ 4. Mottagandet av dylik underrättelse från Centralbyrån berättigar en järnväg att omedelbart avbryta alla förbindelser i internationell transporttjänst med den från listan strukna linjen, dock att transporter som påbörjats skola föras till slut.

*Artikel 59.***Nya staters anslutning till fördraget.**

§ 1. En stat, som icke biträtt fördraget, men som vill ansluta sig till det samma, skall därom göra framställning hos schweiziska regeringen, vilken till alla till fördraget anslutna stater överlämnar framställningen jämte ett utlåtande från Centralbyrån angående ifrågavarande stats järnvägsförhållanden ur internationell transportsynpunkt.

§ 2. Hava icke inom en tid av sex månader efter avlåtandet av nämnda meddelande minst två stater underrättat schweiziska regeringen om att de icke bifalla framställningen i fråga, är framställningen bifallen. Staten i fråga liksom alla till fördraget förut anslutna stater erhålla genom schweiziska regeringen underrättelse härom.

I motsatt fall underrättar schweiziska regeringen den sökande och alla övriga stater om att framställningen förklarats vilande.

§ 3. Fördraget vinner tillämpning å nytillträdande järnväg en månad efter dagen för det av schweiziska regeringen utsända meddelandet.

*Artikel 60.***Revision av fördraget.**

§ 1. Ombud för de kontraherande staterna skola på kallelse av schweiziska regeringen sammanträda för revision av fördraget senast fem år sedan de på närmast föregående konferens beslutade ändringarna trätt i kraft.

Dylik konferens skall sammankallas före denna tidpunkt, om framställning därom göres av minst en tredjedel av de kontraherande staterna.

§ 2. För att hålla Bilaga I i överensstämmelse med tidens krav har inrättats en kommission av sakkunniga, för vilkas organisation och verksamhet gäller det reglemente, som utgör Bilaga VII till detta fördrag. De beslut, som fattas av denna kommission, skola omedelbart delgivas de kontraherande staternas regeringar genom Centralbyråns förmedling. De betraktas såsom antagna, om icke inom en tid av två månader efter avlåtandet av underrättelsen om besluten minst

två regeringar gjort invändningar däremot. Besluten träda i kraft första dagen i tredje månaden efter den månad, under vilken Centralbyrån meddelat de kontraherande staternas regeringar, att de antagits. Nämda dag skall av Centralbyrån angivas i samband med meddelandet om beslutens antagande.

Artikel 61.

Tilläggsbestämmelser.

§ 1. Tilläggsbestämmelser, som kontraherande stater eller deltagande järnvägar kunna finna lämpligt att utfärda för tillämpningen av fördraget, skola av dessa meddelas Centralbyrån.

§ 2. Överenskommelser, som träffats angående dylika bestämmelser, träda i kraft å de järnvägar, som antagit desamma, i enlighet med varje stats lagar och reglementen. De få icke innebära ändring av detta fördrag.

Centralbyrån skall underrättas om deras ikraftträdande.

Artikel 62.

Giltighetstid för anslutning till fördraget.

§ 1. Giltighetstiden för detta fördrag är obegränsad.

Varje deltagande stat kan likväl frånträda fördraget under följande villkor.

Den första anslutningen är bindande till den 31 december av femte året efter det år, under vilket detta fördrag trätt i kraft. Varje stat, som vid utgången av angivna tid vill frånträda fördraget, är pliktig att minst ett år dessförinnan göra anmälan därom till schweiziska regeringen, som härom underrättar alla kontraherande stater.

Har anmälan icke blivit gjord inom nyss sagda tid, skall fördraget vara bindande under en tid av tre år och vidare i treårsperioder, såvida icke anmälan om utträde blivit gjord minst ett år före den 31 december det sista året av en sådan treårsperiod.

§ 2. Nya stater, som under loppet av femårsperioden eller någon av treårsperioderna erhållit rätt att ansluta sig till fördraget, äro bundna därav till periodens utgång och därefter till utgången av en följande period, såvida de icke hava anmält sitt utträde minst ett år före utgången av en period.

Artikel 63.

Fördragets texter och deras giltighet i förhållande till varandra.

Detta fördrag har i överensstämmelse med diplomatisk hävd avfattats och undertecknats på franska språket.

Till den franska texten äro fogade en text på tyska och en text på italienska språket, vilka äro att betrakta såsom officiella översättningar.

I fall av bristande överensstämmelse skall den franska texten vara avgörande.

Internationellt Fördrag angående befordring av resande och resgods å järnväg.

AVDELNING I.

Fördragets föremål och omfattning.

Artikel 1.

Järnvägar och transporter, på vilka fördraget äger tillämpning.

§ 1. Detta fördrag äger tillämpning på all befordring av resande och resgods med internationella biljetter och med internationella resgodsbevis, då befordringssträckan berör minst två av de kontraherande staternas områden och uteslutande omfattar linjer, upptagna å den enligt art. 58 i detta fördrag upprättade listan.

§ 2. Från tillämpning av detta fördrag äro dock undantagna:

1. Transporter, vilkas avgångs- och bestämmelsestationer äro belägna å en och samma stats område och som endast transitera en annan stats område:

a) om de linjer, över vilka transiteringen äger rum, trafikeras av en järnväg i avsändningsstaten;

b) eller om de linjer, över vilka transiteringen äger rum, icke trafikeras av en järnväg i avsändningsstaten, såvida de i transporten deltagande järnvägarna hava träffat särskilda överenskommelser, enligt vilka dessa transporter icke skola betraktas såsom internationella.

2. Transporter mellan stationer i två grannstater, såvida transportererna å hela befordringssträckan utföras av järnvägar, som tillhöra den ena av dessa stater, och såvida icke någon av dessa stater gör invändning däremot.

§ 3. Taxorna fastställa de stationsförbindelser, för vilka internationella biljetter och resgodsbevis utfärdas.

Artikel 2.

Deltagande av andra transportföretag än järnvägar.

§ 1. Å den i artikel 1 nämnda listan kunna förutom järnvägar upptagas regelbundna automobil- och sjöfartslinjer, som i anslutning till järnvägslinje utföra internationella transporter under ansvar av en kontraherande stat eller av en järnväg, som är upptagen å listan.

§ 2. De transportföretag, som trafikera dylika linjer, äro underkastade alla de förpliktelser och åtnjuta alla de rättigheter, som åligga och tillkomma järnvägarna enligt detta fördrag, dock med förbehåll för sådana avvikelser, som äro nödvändiga på grund av det olika transportsättet. Dessa avvikelser få dock

icke innebära ändring av de i detta fördrag fastställda ansvarighetsbestämmelserna.

§ 3. Envar stat, som önskar låta å listan upptaga sådan linje, som nämnes i § 1, är pliktig låta offentliggöra de i § 2 nämnda avvikelserna på samma sätt som är föreskrivet ifråga om taxorna.

AVDELNING II.

Om befordringsavtalet.

Kapitel I.

Befordring av resande.

Kapitel II.

Befordring av resgods.

Kapitel III.

Gemensamma bestämmelser för befordringen av resande och resgods.

AVDELNING III.

Järnvägens ansvarighet.

Sättet för framställandet av anspråk mot järnvägen.

Kapitel I.

Ansvarighet.

Artikel 28.

Ansvarighet för befordringen av resande, handresgods och levande djur.

§ 1. Järnvägens ansvarighet, därest resande dödats eller skadats genom tågolycka och därest skada förorsakats genom försening eller inställande av tåg eller genom förlorad anslutning, bestämmes av lagar och reglementen i den stat, där händelsen tilldragit sig. Efterföljande artiklar i denna avdelning äro icke tillämpliga i nu nämnda fall.

§ 2. Ifråga om handresgods och levande djur, om vilka den resande enligt artikel 15, § 3, har att själv taga vård, är järnvägen ansvarig endast för sådan skada, som förorsakats genom järnvägens försummelse.

§ 3. I förenämnda fall förekommer icke någon gemensam ansvarighet.

*Artikel 29.***Järnvägarnas gemensamma ansvarighet för resgod.**

§ 1. Den järnväg, som till befordring mottagit resgodset och därå utfärdat internationellt resgodsets bevis, ansvarar för transportens utförande över hela transportsträckan ända till dess godset utlämnas.

§ 2. Varje efterföljande järnväg inträder genom själva övertagandet av resgodset i fraktavtalet och ikläder sig därav härflytande förpliktelser, dock att med avseende å bestämmelsejärnvägen är att iakttaga vad i artikel 42, § 2 föreskrives.

*Artikel 30.***Ansvarighetens omfattning.**

§ 1. I enlighet med bestämmelserna i detta kapitel är järnvägen ansvarig för den skada, som under tiden från resgodsets mottagande till befordring till dess det utlämnats, uppstått till följd av att resgodset gått förlorat, minskats, skadats eller för sent utlämnats.

§ 2. Har resgodset gått förlorat, minskats eller skadats, är järnvägen fri från denna ansvarighet, såvida järnvägen visar, att skadan uppstått genom den resandes vållande eller på grund av resgodsets naturliga beskaffenhet eller genom händelser av högre hand (force majeure).

Järnvägen ansvarar icke för skada, som uppstått till följd av resgodsets särskilda beskaffenhet, till följd av bristfälligt emballage eller till följd därav att föremål, som äro uteslutna från befordring, likväl inlämnats såsom resgod.

Kan en skada, efter för handen varande omständigheter att döma, tillskrivas antingen resgodsets särskilda beskaffenhet eller bristfälligt emballage eller det förhållandet, att resgodset innehållit från befordring såsom resgod uteslutna föremål, antages att skadan verkligen härrör av dessa orsaker, såvida icke den till ersättning berättigade bevisar motsatsen.

§ 3. Ifråga om skada, som uppstått till följd av försenad utlämning, är järnvägen likaledes fri från ansvarighet, om den visar, att förseningen berott på förhållanden, som järnvägen varken kunnat undvika eller avhjälpa.

Kapitel II.**Anspråk, framställda i administrativ ordning och inför domstol. Förfaringsätt och preskription ifråga om tvister på grund av befordringsavtalet.***Artikel 40.***Anspråk, framställda i administrativ ordning.**

§ 1. På befordringsavtalet grundade anspråk, som önskas behandlade i administrativ ordning, skola skriftligen framställas hos vederbörande i artikel 42 angivna järnväg.

§ 2. Rätten att i administrativ ordning framställa anspråk mot järnvägen tillkommer de personer, som enligt artikel 41 äga rätt att instämma järnvägen till domstol.

§ 3. Biljetter, resgodsets bevis och handlingar i övrigt, som vederbörande anser lämpligt att foga vid sin ansökan om ersättning, skola företes antingen i original

eller i avskrifter, vilka, om järnvägen så fordrar, skola vara vederbörligen bestyrkta.

Vid slutlig uppgörelse av ersättningsanspråk kan järnvägen fordra, att biljetter och resgodsbevis återställas till järnvägen.

Artikel 41.

Behörighet att instämma järnvägen till domstol.

Rätt att inför domstol mot järnvägen framställa anspråk på grund av befodringsavtalet, tillkommer endast den som företer biljetten eller resgodsbeviset eller som på annat sätt kan bevisa sin rätt.

Artikel 42.

Järnvägar, mot vilka rättegång kan anhängiggöras. Laga domstol.

§ 1. Rättegång angående återbetalning av ett på grund av befodringsavtalet erlagt belopp kan anhängiggöras endast mot den järnväg, som uppburit ifrågavarande belopp.

§ 2. Rättegång angående andra anspråk på grund av befodringsavtalet kan anhängiggöras endast mot avsändnings- eller bestämmelsejärnvägen eller den järnväg, å vilken den omständighet inträffat, varpå anspråket grundas.

Rättegång kan anhängiggöras mot bestämmelsejärnvägen, även om den icke mottagit resgodset.

Käranden äger rätt att välja mellan nämnda järnvägar. Denna rätt upphör, så snart stämning delgivits.

§ 3. Såvida icke i avtal mellan staterna eller i järnvägarnas koncessioner finnes annorlunda bestämt, kan rättegång anhängiggöras endast vid rätt forum i den stat, till vilken den järnväg hör, mot vilken anspråket riktas.

Om ett järnvägsföretag trafikerar flera linjer med självständig förvaltning i olika stater, betraktas varje sådan linje med avseende å tillämpningen av denna paragraf såsom en särskild järnväg.

§ 4. Anspråk kan göras gällande även mot andra än de i §§ 1 och 2 nämnda järnvägar, såvida nämligen anspråket sker i form av genstämning eller invändning och framställes inför domstol, som har att avgöra huvudkärnålet på grund av samma befodringsavtal.

§ 5. Bestämmelserna i denna artikel äga icke tillämpning å regressmål mellan järnvägarna, angående vilka föreskrifter lämnas i kapitel III av denna avdelning.

Artikel 44.

Upphörande av på fraktavtalet angående resgods grundade anspråk mot järnvägen.

§ 1. Sedan resgods mottagits, upphöra alla på fraktavtalet grundade anspråk mot järnvägen.

§ 2. Härifrån äro likväl undantagna:

1. ersättningsanspråk, ifråga om vilka den resande bevisar, att skada förorsakats med uppsåt eller av grov vårdslöshet från järnvägens sida;

2. ersättningsanspråk på grund av försenad utlämning, såvida kravet framställes hos någon av de i artikel 42, § 2 nämnda järnvägarna inom en frist, icke överstigande fjorton dagar efter resgodsets utlämnande, utlämningsdagen icke inräknad;

3. ersättningsanspråk på grund av att resgodset minskats eller skadats:
a) om förlusten eller skadan jämlikt artikel 43 fastställts, innan den resande mottagit resgodset;

b) om sådant fastställande, som bort ske enligt artikel 43, genom försumelse å järnvägens sida underlåtit;

4. ersättningsanspråk på grund av sådana utifrån icke synliga skador, som fastställts, sedan resgodset utlämnats under villkor:

a) att icke undersökning av resgodset på bestämmelsestationen av järnvägen erbjudits den resande;

b) att anhållan om fastställande enligt artikel 43 gjorts omedelbart efter skadans upptäckt och senast å tredje dagen efter resgodsets utlämnande;

c) att den resande visar, att skadan uppstått under tiden mellan resgodsets mottagande till befordring och dess utlämnande;

5. anspråk på återbetalning av erlagda belopp.

§ 3. Den resande har rätt att vägra att mottaga resgods, så länge icke av honom begärd undersökning verkställts rörande de brister i resgodset, som han påstår förefinnas.

Förbehåll vid resgodsets mottagande äro ogiltiga, såvida de icke godtagits av järnvägen.

§ 4. Om något eller några av å resgodsbeviset upptagna kollin saknas vid resgodsets utlämnande, äger den resande begära att järnvägen, innan han mottager övriga kollin, lämna honom intyg härom.

§ 5. Ansvarigheten för totalförlust upphör, om framställning om resgodsets utlämnande icke göres å bestämmelsestationen inom sex månader efter ankomsten av det tåg, med vilket detsamma skulle hava befordrats. Härigenom befrias likväl icke järnvägen från förpliktelsen att, om resgodset återfinnes, lämna den resande underrättelse härom, såvida de å resgodset förefintliga uppgifterna möjliggöra fastställandet av hans adress.

Artikel 45.

Preskription av anspråk på grund av befordringsavtalet.

§ 1. Ersättningsanspråk på grund av befordringsavtalet preskriberas efter ett år, såvida icke det belopp, som skall betalas, fastställts genom erkännande, förlikning eller dom.

Preskriptionstiden är likväl tre år ifråga om anspråk på grund av skada, som förorsakats med uppsåt eller av grov vårdslöshet, eller på grund av bedrägeri varom i artikel 38 sägs.

§ 2. Preskriptionstiden löper:

a) ifråga om anspråk å ersättning för minskning av eller skada å gods eller försenad utlämning:

från den dag, då utlämningen skedde;

b) ifråga om anspråk å ersättning för förlust:

från den dag, då utlämningen skulle hava skett;

c) ifråga om anspråk å betalning eller återbetalning av avgifter, extra avgifter eller tilläggsavgifter eller ifråga om anspråk å rättelse av avgifter på grund av att taxan oriktigt tillämpats eller räknepel föreligger:

från den dag, då avgiften, extra avgiften eller tilläggsavgiften erlades, eller, om betalning icke erlagts, från den dag, då betalningen skulle hava skett;

d) ifråga om anspråk å betalning av utav tullmyndighet fordrad tilläggsavgift:

från den dag, då betalningsanspråket framställdes av tullmyndigheten;

e) ifråga om andra anspråk, som avse befordring av personer: från den dag, då biljettens giltighetstid utgår.

I preskriptionstiden inräknas icke den dag, som här ovan anges såsom begynnelse-dag.

§ 3. Har ansökan om ersättning i administrativ ordning enligt artikel 40 ingivits till järnvägen, avbrytes preskriptionstiden. Den löper ånyo från den dag, då järnvägen skriftligen avslagit ersättningsanspråket och återställt vid ansökningen fogade handlingar. Bevisskyldigheten för att ansökan om ersättning ingivits eller att beslut därom tillställts vederbörande ävensom att handlingarna återställts åligger den, som därå vill åberopa sig.

Senare ansökningar om ersättning avbryta icke preskriptionen.

§ 4. Med förbehåll för förestående bestämmelser gälla ifråga om avbrott av preskription lagar och reglementen i den stat, där anspråket framställts.

Artikel 46.

Förfallna eller preskriberade anspråk kunna icke göras gällande.

Anspråk, som jämlikt bestämmelserna i artiklarna 26, § 10, samt 44 och 45 upphört eller preskriberats, kunna icke ens genom genstämning eller i form av invändning göras gällande.

K a p i t e l I I I.

Avräkning. Järnvägarnas regressrätt mot varandra.

Artikel 47.

Avräkning mellan järnvägarna.

Varje järnväg är pliktig att till andra i transporten deltagande järnvägar betala dem tillkommande andelar av befodringsavgifter, som järnvägen uppburit eller bort uppbara.

Artikel 48.

Regressrätt ifråga om ersättning för förlust eller minskning av eller skada å resgods.

§ 1. Järnväg, som enligt bestämmelserna i detta fördrag utbetalat ersättning för förlust eller minskning av eller skada å resgods, äger enligt följande bestämmelser regressrätt mot de järnvägar, som deltagit i befodringen:

- a) den järnväg, som förorsakat skadan, är ensam ansvarig därför;
- b) hava flera järnvägar förorsakat skadan, ansvarar varje järnväg för den skada, som förorsakats av densamma. Är i ett visst fall ett dylikt särskiljande icke möjligt, skall ersättningsbeloppet fördelas mellan järnvägarna enligt i mom. c) angivna grunder;
- c) kan det icke visas, att skadan förorsakats av en viss eller vissa järnvägar, skall ersättningsbeloppet fördelas mellan samtliga de i transporten deltagande järnvägarna, med undantag av dem, som kunna bevisa, att skadan icke förorsakats å deras linjer. Fördelningen äger rum i förhållande till antalet tariffkilometer.

§ 2. Är någon av järnvägarna på obestånd, skall den å denna järnväg fallande, icke betalda andelen fördelas mellan övriga järnvägar, som deltagit i transporten, i förhållande till antalet på transporten belöpande tariffkilometer.

Artikel 49.

Regressrätt ifråga om ersättning för försenad utlämning.

Ifråga om ersättning för försenad utlämning tillämpas de i artikel 48 meddelade bestämmelserna.

Har det fastställts, att förseningen förorsakats genom oregelmässigheter å flera järnvägar, skall ersättningsbeloppet fördelas mellan dessa järnvägar i förhållande till omfattningen av det dröjsmål, som förelupit å de särskilda järnvägarna.

Artikel 50.

Förfaringssätt i regressmål.

§ 1. Den järnväg, mot vilken regressfordran enligt artiklarna 48 och 49 göres gällande, är icke berättigad att bestrida rättmätigheten av den betalning, som verkställts av den järnväg, som gör gällande regressfordran, såvida ersättningsbeloppet fastställts av domstol och järnvägen ifråga blivit vederbörligen instämmd samt varit i tillfälle att uppträda såsom mellankommande part i målet. Domstolen i målet fastställer med hänsyn till omständigheterna i målet tiden för stämmings delgivande och för utförande av talan såsom mellankommande part.

§ 2. Den järnväg, som vill göra gällande sin regressfordran, skall i en och samma stämning instämma samtliga de järnvägar, med vilka överenskommelse icke blivit träffad, vid äventyr att regressrätten mot de icke stämnda järnvägarna förfaller.

§ 3. Rätten skall genom en och samma dom avgöra samtliga vid densamma anhängiggjorda regressanspråk.

§ 4. De instämnda järnvägarna äga icke rätt till ytterligare regress.

§ 5. Det är icke tillåtet att förena regressmål med det egentliga ersättningsmålet.

Artikel 51.

Laga forum i regressmål.

§ 1. Enda lagliga forum i regressmål är domstolen å den ort, där den järnväg, mot vilken regress sökes, har sitt säte.

§ 2. Avser käromålet flera järnvägar, har kärandejärnvägen rätt att välja mellan de domstolar, som enligt föregående paragraf äro behöriga att i saken döma.

Artikel 52.

Särskilda överenskommelser ifråga om regress.

Det står järnvägarna fritt att ifråga om regressanspråk i allmänhet eller i ett visst fall träffa särskild överenskommelse angående regress.

AVDELNING IV.
Särskilda bestämmelser.

Artikel 53.

Tillämpning av inhemsk rätt.

I den mån föreskrifter saknas i detta fördrag, skola de för person- och resgodsbefordring å järnväg i varje särskild stat gällande lagar och reglementen äga tillämpning.

Artikel 54.

Allmänna regler för processförfarandet.

Såvida icke genom detta fördrag annorlunda stadgas, skall ifråga om processförfarandet i alla tvister rörande transporter enligt fördraget lända till efterrättelse vad i sådant avseende finnes föreskrivet i lagen i det land, som processdomstolen tillhör.

Artikel 55.

Verkställighet av domar. Kvarstad och utmätning. Ställande av säkerhet.

§ 1. Domar, som på grund av bestämmelserna i detta fördrag blivit av vederbörlig domstol fällda antingen efter det parterna förhandlat i målet eller tredskovis, och som enligt för domstolen gällande lagar få verkställas, skola gå i verkställighet i samtliga övriga kontraherande stater, så snart i vederbörande stat föreskrivna former iakttagits. Prövning av domens materiella innehåll må icke äga rum. Denna bestämmelse äger icke tillämpning på domar, som få verkställas, ändå att de ej vunnit laga kraft, ej heller å annan dom, för så vitt den ålägger käranden att, emedan han tappat i målet, betala, förutom rättegångskostnaderna, ytterligare skadeersättning.

§ 2. Fordringar, som en järnväg på grund av en internationell transport har hos en annan järnväg, som icke tillhör samma stat som den förstnämnda, kunna icke beläggas med kvarstad eller utmätas annat än på grund av dom eller beslut av domstol i den stat, till vilken den fordringsberättigade järnvägen hör.

§ 3. En järnvägs rullande materiel och alla järnvägen tillhöriga och i denna materiel befintliga lösa föremål kunna icke beläggas med kvarstad eller utmätas inom annan stat än den, till vilken den ägande järnvägen hör, såvida icke kvarstaden eller utmätningen kommer till stånd på grund av dom eller beslut av domstol i sistnämnda stat.

§ 4. Ställande av säkerhet för gäldande av rättegångskostnader kan icke fordras ifråga om rättegång på grund av ett internationellt befordringsavtal.

Artikel 57.

Centralbyrå för internationella transporter å järnväg.

§ 1. För att underlätta och trygga tillämpningen av detta fördrag har en Centralbyrå för internationella järnvägstransporter upprättats, vilken byrå har till uppgift:

a) att mottaga meddelanden från samtliga kontraherande stater och från

samtliga vederbörande järnvägar ävensom att bringa dylika meddelanden till övriga staters och järnvägars kännedom;

b) att samla, sammanställa och offentliggöra underrättelser av alla slag, som äro av intresse för det internationella transportväsendet;

c) att på parternas begäran avgöra tvister, som kunna uppstå mellan järnvägarna;

d) att underlätta dels utjämmandet av de ekonomiska mellanhavanden mellan de olika järnvägarna, som kunna uppkomma i följd av den internationella transporttjänsten, dels ock inkasseringen av utestående fordringar samt att trygga järnvägarnas förhållanden i detta avseende till varandra;

e) att handlägga förslag till ändringar av detta fördrag och, då anledning därtill föreligger, föreslå sammankallandet av i artikel 60 omnämnda konferenser.

§ 2. Ett särskilt reglemente, som utgör Bilaga II till detta fördrag, bestämmer Centralbyråns säte, dess sammansättning och organisation ävensom huru för dess verksamhet erforderliga medel skola anskaffas. Detta reglemente samt de ändringar däri, om vilka samtliga kontraherande stater överenskommit, skola hava samma giltighet och varaktighet som fördraget självt.

Artikel 58.

Lista över linjer, som äro underställda fördraget.

§ 1. Den i artikel 57 nämnda Centralbyrån skall upprätta lista över de linjer, som äro underställda detta fördrag, och hålla densamma fullständig. För detta ändamål mottager byrån meddelanden från de kontraherande staterna angående införande eller strykande av järnvägslinjer eller i artikel 2 omnämnda transportföretag.

§ 2. En ny linjes inträde i den internationella transporttjänsten äger icke rum, förrän en månad förflutit från dagen för den skrivelse, varigenom Centralbyrån underrättat de övriga staterna om linjens införande å listan.

§ 3. Centralbyrån stryker en linje från listan, så snart den kontraherande stat, på vilkens begäran denna linje blivit införd å listan, underrättat byrån, att linjen icke längre är i stånd att uppfylla de förpliktelser, som fördraget ålägger densamma.

§ 4. Mottagandet av dylik underrättelse från Centralbyrån berättigar en järnväg att omedelbart avbryta alla förbindelser i internationell transporttjänst med den från listan strukna linjen, dock att transporter, som påbörjats, skola föras till slut.

Artikel 59.

Nya staters anslutning till fördraget.

§ 1. En stat, som icke biträtt fördraget, men vill ansluta sig till detsamma, skall därom göra framställning hos schweiziska regeringen, vilken till alla till fördraget anslutna stater överlämnar framställningen jämte ett utlåtande från Centralbyrån angående ifrågavarande stats järnvägsförhållanden ur internationell transportsynpunkt.

§ 2. Hava icke inom en tid av sex månader efter avlåtandet av nämnda meddelande minst två stater underrättat schweiziska regeringen om, att de icke bifalla framställningen ifråga, är framställningen bifallen. Staten ifråga liksom alla till fördraget förut anslutna stater erhålla genom schweiziska regeringen underrättelse härom.

I motsatt fall underrättar schweiziska regeringen den sökande och alla övriga stater om att framställningen förklarats vilande.

§ 3. Fördraget vinner tillämpning å nytillträdande järnväg en månad efter dagen för det av schweiziska regeringen utsända meddelandet.

Artikel 60.

Revision av fördraget.

Ombud för de kontraherande staterna skola på kallelse av schweiziska regeringen sammanträda för revision av fördraget senast fem år sedan de på närmast föregående konferens beslutade ändringarna trätt i kraft.

Dylik konferens skall sammankallas före denna tidpunkt, om framställning därom göres av minst en tredjedel av de kontraherande staterna.

Artikel 61.

Tilläggsbestämmelser.

§ 1. Tilläggsbestämmelser, som kontraherande stater eller deltagande järnvägar kunna finna lämpligt att utfärda för tillämpningen av fördraget, skola av dessa meddelas Centralbyrån.

§ 2. Överenskommelser, som träffats angående dylika bestämmelser, träda i kraft å de järnvägar, som antagit desamma, i enlighet med varje stats lagar och reglementen. De få icke innebära ändring av detta fördrag.

Centralbyrån skall underrättas om deras ikraftträdande.

Artikel 62.

Giltighetstid för anslutning till fördraget.

§ 1. Giltighetstiden för detta fördrag är obegränsad. Varje deltagande stat kan likväl frånträda fördraget under följande villkor.

Den första anslutningen är bindande till den 31 december av femte året efter det år, under vilket detta fördrag trätt i kraft. Varje stat, som vid utgången av angivna tid vill frånträda fördraget, är pliktig att minst ett år dessförinnan göra anmälan därom till schweiziska regeringen, som härom underrättar alla kontraherande stater.

Har anmälan icke blivit gjord inom nyss sagda tid, skall fördraget vara bindande under en tid av tre år och vidare i treårsperioder, såvida icke anmälan om utträde blivit gjord minst ett år före den 31 december det sista året av en sådan treårsperiod.

§ 2. Nya stater, som under loppet av femårsperioden eller någon av treårsperioderna erhållit rätt att ansluta sig till fördraget, äro bundna därav till periodens utgång och därefter till utgången av en följande period, såvida de icke hava anmält sitt utträde minst ett år före utgången av en period.

Artikel 63.

Fördragets texter och deras giltighet i förhållande till varandra.

Detta fördrag har i överensstämmelse med diplomatisk hävd avfattats och undertecknats på franska språket.

Till den franska texten äro fogade en text på tyska och en text på italienska språket, vilka äro att betrakta såsom officiella översättningar.

I fall av bristande överensstämmelse skall den franska texten vara avgörande.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 29 januari 1925.

N ä r v a r a n d e:

justitierådet SVEDELIUS,
regeringsrådet PALMGREN,
justitierådet CHRISTIANSSON,
justitierådet ALEXANDERSON.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 16 januari 1925, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättat förslag till lag i anledning av Sveriges anslutning till de internationella konventionerna angående godsbefordring å järnväg samt angående befordring å järnväg av resande och resgods.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av överdirektören John Henrik Flodin.

Lagrådet lämnade förslaget utan anmärkning.

Ur protokollet:

A. V. Stenkula.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 6 februari 1925.*

N ä r v a r a n d e :

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden OLSSON, NOTHIN, HANSSON, LINDERS, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Nothin, anmäler, efter gemensam beredning med chefen för kommunikationsdepartementet, lagrådets den 29 januari 1925 avgivna utlåtande över det den 16 i samma månad till lagrådet remitterade förslag till *lag i anledning av Sveriges anslutning till de internationella konventionerna angående godsbefordring å järnväg samt angående befordring å järnväg av resande och resgods*; därvid föredraganden hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan anmärkning, måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Arvid Torold.